

การศึกษาความคล้ายคลึงของคำศัพท์ภาษาเกาหลีและไทย ผ่านภาษาตัวกลาง

The Study of Lexical Similarities between Korean and Thai Through Intermediary Languages

ธัญทิพ อบเชย¹/ ณองค์ ฮวัน จีง²

Thanyatip Obchoei¹/ Jung Hwanseung²

^{1,2} สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมเกาหลี วิทยาลัยศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต, ปทุมธานี 12000, ประเทศไทย

^{1,2} Korean Language and Culture, College of Liberal Arts, Rangsit University, Pathumthani 12000, Thailand.

Corresponding author Email: Thanyatip.o@rsu.ac.th

Received: July 26, 2025

Revised: November 23, 2025

Accepted: November 27, 2025

Abstract

This study aims to explore the lexical similarities through intermediary languages between Korean and Thai, which are unrelated by language family. First, Study of Sino-Korean word in Korean and Chinese loanwords in Thai through of Historical Contact Linguistics. Second, Study of Pali and Sanskrit loanwords in Korean and Thai through of Buddhism context. In Korean language was influenced by Sanskrit language due to Mahayana Buddhism and translations of Sino-Korean word. And Thai language was influenced by Pali-Sanskrit language due to Theravada Buddhism, Therefore Pali and Sanskrit were adopted in terms of religious and philosophical vocabulary. The results showed that Korean and Thai numerous words are found to be similar. For example, the words “ส่ง” and “송 [Song]” are both originated from the Chinese character “送 [Sòng]”. Similarly, the words “แขก” and “꺅 [Gaek]” have Chinese character “客 [Kè].” Pali and Sanskrit act as intermediary languages such as “불타 [Bulta]” derived from Sino-Korean word “佛陀 (Buddha)” and “열반 [Yeolban]” derived from Sino-Korean word “涅槃 (Nirvana).” These examples reflect the shared cultural influence in East and Southeast Asia and Cultural Translation. As such, it will helpful

encourage comprehensive understanding of the nature of language exchange between East and Southeast Asia. And this study serves as the guideline for research on the relationship among Asian languages by proposing frameworks of linguistics and historical contact linguistics. The focus of this study is on the role of the intermediary languages playing on similar words that emerged.

Keywords: Lexical Similarities, Korean and Thai, Intermediary Language

บทคัดย่อ

บทความนี้มุ่งศึกษาความคล้ายคลึงของคำศัพท์ภาษาเกาหลีและภาษาไทยที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกันทางตระกูลภาษาผ่านภาษาตัวกลาง โดยศึกษาคำศัพท์อักษรจีน ในภาษาเกาหลีและคำยืมจีนในภาษาไทย ผ่านบริบททางประวัติศาสตร์ สอง ศึกษาคำศัพท์ภาษาบาลีและสันสกฤตในบริบททางพุทธศาสนา ซึ่งประเทศเกาหลีรับอิทธิพลศาสนาพุทธนิกายมหายาน จึงได้รับภาษาสันสกฤตผ่านการแปลเป็นอักษรจีน ส่วนประเทศไทยรับอิทธิพลพุทธศาสนาเถรวาท จึงได้รับภาษาบาลีและสันสกฤตทั้งในด้านคำศัพท์เชิงศาสนาและปรัชญา จากการศึกษาพบว่า ภาษาเกาหลีและภาษาไทยมีคำศัพท์ที่คล้ายคลึงกันจำนวนมาก เช่น คำว่า “ส่ง” กับ “송 [Song]” มีรากศัพท์จีน “送 [Sòng]” หรือคำว่า “แขก” กับ “꺽 [Gaek]” มีรากศัพท์จีน “客 [Kè]” หรือคำศัพท์ในบริบททางพุทธศาสนา เช่นคำว่า “불타 [Bulta]” มาจากอักษรจีน “佛陀 (พุทธะ)”, “열반 [Yeolban]” มาจากอักษรจีน “涅槃 (นิพพาน)” ซึ่งเป็นผลของกระบวนการถ่ายทอดทางอารยธรรมและ “การแปลวัฒนธรรม” ที่ซับซ้อน จะช่วยให้เข้าใจลักษณะการแลกเปลี่ยนทางภาษาระหว่างภูมิภาคเอเชียตะวันออกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อย่างรอบด้าน อีกทั้งยังเป็นแนวทางสำหรับงานวิจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างภาษาเอเชียโดยวงกรอบแนวคิดทางภาษาศาสตร์และภาษาศาสตร์เชิงประวัติ โดยมุ่งเน้นไปยังบทบาทของภาษาตัวกลางในการเกิดคำศัพท์คล้ายคลึงกัน

คำสำคัญ: ความคล้ายคลึงของคำศัพท์, ภาษาเกาหลีและไทย, ภาษาตัวกลาง

บทนำ

ภาษาเกาหลีและภาษาไทยที่มีความแตกต่างกันทั้งตระกูลภาษาและในเชิงภาษาศาสตร์ แต่กลับพบว่ามีคำศัพท์ที่คล้ายคลึงกันจำนวนมาก ซึ่งความคล้ายคลึงกันเหล่านี้ได้เกิดขึ้นจากความบังเอิญ แต่มีภาษาที่สามทำหน้าที่เป็นตัวกลางรับและถ่ายทอดอิทธิพลบางอย่างให้แก่ภาษาหนึ่งกับภาษาหนึ่งที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกันทางตระกูลภาษา หรือที่เรียกว่า “ภาษาตัวกลาง (Intermediary Language)” (Ramsey, 1987) ภาษาตัวกลางมักเป็นภาษาที่มีบทบาทสำคัญทางการเมือง วัฒนธรรม หรือศาสนาในภูมิภาคใดภูมิภาคหนึ่ง เช่น ภาษาจีนเป็นภาษาหลักด้านระบบอักษรและการปกครองในภูมิภาคเอเชียตะวันออก ภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตมีบทบาทสำคัญทางพุทธศาสนา ทำให้ภาษาเกาหลีและไทยต่างได้รับอิทธิพลจากภาษาจีน ภาษาบาลี และสันสกฤตเข้ามายังประเทศเหมือนกัน

ภาษาเกาหลีได้รับอิทธิพลจากภาษาจีนจากการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 2 ก่อนคริสต์ศักราช เริ่มใช้อักษรจีนตั้งแต่สมัยสามอาณาจักรแพรหลายเข้าสู่สมัยซิลลา จนกระทั่งถึงสมัย

โครยอ ตามการขยายตัวของพุทธศาสนาหลังขงจื้อ ทำให้อักษรจีนส่งอิทธิพลหลายด้าน ดังนั้น ตัวอักษรจีน (한자: ฮันจา) จึงฝังรากลึกในภาษาเกาหลีมาจนถึงปัจจุบัน และได้รับอิทธิพลจากภาษาสันสกฤตเป็นหลัก ผ่านคัมภีร์พุทธศาสนานิกายมหายาน ทำให้ภาษาเกาหลีสืบทอดคำยืมภาษาสันสกฤตในเชิงแนวคิด ปรัชญาทางพุทธศาสนา ส่วนภาษาไทยได้รับอิทธิพลจากภาษาจีน จากการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและการการค้า เช่นเดียวกับเกาหลี ขณะเดียวกันก็มีกลุ่มชาวจีนแต่จิวอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทย จนกลายเป็นผู้นำทางการค้าของไทย ทำให้อิทธิพลของภาษาจีนออกมาในรูปแบบคำยืมเสียงหรือยืมความหมาย ซึ่งจะพบคำศัพท์ในชีวิตประจำวัน เช่น คำเรียกชื่อในครอบครัวเชื้อสายจีน ชื่ออาหาร หรือชื่อร้านค้า เป็นต้น และรับอิทธิพลภาษาบาลีจากพระไตรปิฎกสืบเนื่องจากการรับพุทธศาสนานิกายเถรวาท และภาษาสันสกฤตจากการเผยแพร่วัฒนธรรมทางฝั่งศาสนาพราหมณ์ฮินดู ทำให้ภาษาไทยปรากฏคำยืมจากทั้งสองภาษานี้และนำมาใช้ในรูปแบบคำราชาศัพท์ แนวทางการปกครอง การศึกษา เป็นต้น

ด้วยเหตุนี้จึงสนใจศึกษาความคล้ายคลึงกันของคำศัพท์ระหว่างภาษาเกาหลีและภาษาไทยผ่านภาษาตัวกลางในบริบททางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม โดยจะนำเสนอ 4 ประการ ได้แก่ 1) ความแตกต่างของตระกูลภาษาเกาหลีและภาษาไทย 2) การแพร่กระจายคำศัพท์ผ่านภาษาตัวกลาง 3) กระบวนการรับภาษาตัวกลางของภาษาเกาหลีและภาษาไทย 4) ความคล้ายคลึงกันของคำศัพท์ระหว่างภาษาเกาหลีและภาษาไทยผ่านภาษาตัวกลาง ตามลำดับ เพื่อเข้าใจลักษณะการแลกเปลี่ยนทางภาษาระหว่างภูมิภาคเอเชียตะวันออกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเป็นแนวทางในการวิจัยภาษาตัวกลางต่อไปในอนาคต

ความแตกต่างของตระกูลภาษาเกาหลีและภาษาไทย

ภาษาเกาหลีและภาษาไทยมีตระกูลภาษาและลักษณะทางภาษาศาสตร์ที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน ภาษาเกาหลีจัดอยู่ในตระกูลภาษาเกาหลี (Korean Language Family) แม้ว่าในอดีตจัดอยู่ในตระกูลภาษาอัลไต (Altaic Family) ก็ตาม แต่ลักษณะเด่นของภาษาเกาหลีคือ เป็นภาษาคำติดต่อ (Agglutinative Language) และผันคำด้วยวิภัติปัจจัย (Inflectional Language) อันเป็นลักษณะเด่นของภาษาเกาหลี มีโครงสร้างประโยค ประธาน-กรรม-กริยา (SOV) และประกอบด้วยตัวชี้ของแต่ละคำ เพื่อบอกหน้าที่คำในประโยค ลำดับคำในประโยคจึงไม่สำคัญต่อความหมายมากนัก อีกทั้ง โครงสร้างพยางค์ภาษาเกาหลีจะเน้นไปที่สระและเสียงหนักเบาของพยางค์ ขณะที่ภาษาไทยจัดอยู่ในตระกูลภาษาไท-กะได (Kra-Dai Language Family) โดยมีลักษณะของภาษาเชิงวิเคราะห์ (Analytic Language)¹ กล่าวคือ เป็นลักษณะคำโดด ไม่มีการเปลี่ยนรูปคำหรือผันประโยค โครงสร้างประโยคพื้นฐานคือ ประธาน-กริยา-กรรม (SVO) และลำดับคำในประโยคมีความสำคัญในการสื่อความหมาย และความหมายของคำศัพท์จะแตกต่างกันตามโทนเสียงวรรณยุกต์

แม้ว่าทั้งสองภาษาจะมีความแตกต่างกันในด้านโครงสร้างไวยากรณ์ ระบบเสียง และรูปแบบการแสดงความหมาย แต่ก็มีมีความคล้ายคลึงกันในด้านคำศัพท์สืบเนื่องจากการรับอิทธิพลทางวัฒนธรรมผ่านภาษาตัวกลาง เป็นผลจากการถ่ายทอดคำศัพท์ผ่านภาษาที่สามและเป็นกระบวนการแปลภาษาทางวัฒนธรรม (Cultural Translation) มากกว่าความเกี่ยวข้องกันโดยตรงทางตระกูลภาษา (Song K. H., 2002)

¹ ภาษาเชิงวิเคราะห์ (Analytic language) หมายถึง ภาษาประเภทหนึ่งที่มีความหมายด้านไวยากรณ์ โครงสร้างประโยค ลำดับประโยค เช่น ภาษาไทย ภาษาจีน ภาษาเวียดนาม จะอาศัยลำดับคำ คำบุพบท คำกริยาช่วย เป็นต้น ในการสร้างประโยคแทนการผันคำหรือเปลี่ยนรูปคำ

การแพร่กระจายของคำศัพท์ผ่านภาษาตัวกลาง

การแพร่กระจายทางคำศัพท์ไม่ใช่เพียงการยืมคำจากภาษาต่างประเทศมาใช้เท่านั้น แต่ยังเป็นกระบวนการอันซับซ้อนที่เกี่ยวข้องกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรม โดยการแปลภาษาทางวัฒนธรรม (Cultural Translation) และการปรับแนวคิดใหม่ (Conceptual Reconfiguration) ที่รวบรวมทั้งความรู้ ศาสนา แนวคิด และระบบต่าง ๆ ไว้ด้วยกัน กล่าวได้ว่าผลลัพธ์จากการแพร่กระจายทางคำศัพท์เหล่านี้ทำให้เกิดความคล้ายคลึงกันทางคำศัพท์ภาษาเกาหลีกับภาษาไทย พบว่าการแพร่กระจายคำศัพท์ผ่านภาษาตัวกลางมี 4 รูปแบบ ดังนี้

1. การแพร่กระจายระดับภาษาโดยมีอำนาจทางสังคมและวัฒนธรรมเป็นพื้นฐาน

อารยธรรมจีนและอินเดียในยุคโบราณต่างมีบทบาททางภูมิปัญญา (Intellectual Authority) และแบบจำลองทางอารยธรรม (Civilizational Model) ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตามลำดับ โดยเฉพาะอักษรจีนดั้งเดิม (漢文) ภาษาบาลี และภาษาสันสกฤต ไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือในการสื่อสารเท่านั้น แต่นับว่าเป็นทุนทางสัญลักษณ์ (Symbolic Capital) ที่ครอบคลุมทั้งระบบศาสนา ปรัชญา และจริยธรรมไว้

Pollock (2006) อธิบายถึง “ระบบภาษาแห่งสากลนิยม” (Cosmopolitan Language Order) ว่าเป็นระบบภาษาหนึ่งที่ส่งผลต่อระบบภาษาเชิงวัฒนธรรมอย่างเหมาะสม เช่น ภาษาเกาหลี นับถือลัทธิขงจื๊อเป็นหลักและได้รับการถ่ายทอดอักษรจีนดั้งเดิมผ่านคัมภีร์ศาสนา ส่วนประเทศไทยนับถือพุทธศาสนาเป็นหลักจึงได้รับการถ่ายทอดภาษาบาลีผ่านหลักคำสอนพระธรรมวินัย

2. การแพร่กระจายคำศัพท์เชิงแนวคิดผ่านคัมภีร์ศาสนา

คัมภีร์ทางศาสนาในพุทธศาสนาและลัทธิขงจื๊อทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดคำศัพท์เชิงนามธรรมระดับสูง (High-level Abstract Vocabulary) ในประเทศเกาหลีพบคัมภีร์ทางลัทธิขงจื๊อ เช่น 『論語』 (คำภีร์หลุนอวี่), 『孟子』 (เม้งจื๊อ), 『大學』 (ต้าซวี) ที่ใช้ในระบบการศึกษาและการอบรมเหล่าขุนนางเพื่อสร้างกรอบแนวคิดและคลังคำศัพท์อย่างเป็นระบบ ส่วนประเทศไทยพบคัมภีร์ทางศาสนา เช่น 『พระธรรมบท』 และ 『พระอภิธรรม』 ในระบบการสอนศาสนาในสถาบันพุทธศาสนาศึกษาเป็นหลัก

เอกสารเหล่านี้ไม่ได้เป็นเพียงการแปลภาษา แต่ยังมิบบทพาด้าน “การจัดรูปแบบในบริบทใหม่” (Recontextualization) โดยพยายามรักษานวนคิดดั้งเดิม ขณะเดียวกันก็มีการปรับเปลี่ยนบริบทใหม่ให้เหมาะสมกับโครงสร้างและความหมายของภาษาท้องถิ่นนั้น ๆ เช่น ‘仁 [Rén]’ เป็นแนวคิดคำสอนสำคัญในลัทธิขงจื๊อ ขณะที่ “ธรรมะ” เป็นแนวคิดหลักที่รวมคำสอนพระธรรมวินัยและสังฆธรรมมนุษย์ในทางพุทธศาสนา

3. การคงรูปความหมายและเสียงตามต้นฉบับ

เมื่อแนวคิดทางศาสนาจากต่างประเทศถ่ายทอดเข้ามาเป็นภาษาใหม่ โดยทั่วไปจะใช้กระบวนการถอดเสียง (Transcription) และการแปลความหมาย (Semantic Translation) ควบคู่กัน โดยเฉพาะคำศัพท์ทางพุทธศาสนา สอดคล้องกับแนวคิดของเกาหลีมักปรากฏเป็นรูปแบบอักษรจีน (한자: ฮันจา) ขณะที่ภาษาไทยมักถ่ายทอดภาษาใหม่โดยการถอดเสียงจากภาษาบาลีและภาษาสันสกฤต ซึ่งในกระบวนการนี้มีวิธีการตีความหมายและการถ่ายทอดแนวคิดแตกต่างกันไป เช่น

คำว่า “業 [Ye]” แผลงจากภาษาสันสกฤตคำว่า “กรรม” ภาษาเกาหลีใช้คำว่า “업 [Eop]” เป็นรากศัพท์อักษรจีน ส่วนภาษาไทยใช้คำว่า กรรม โดยถอดเสียงและความหมายจากภาษาบาลีคำว่า “กมฺม”

คำว่า “解脫 [Jiëttö]” แผลงจากภาษาสันสกฤตคำว่า “โมกษ” โดยภาษาเกาหลีใช้คำว่า “해탈 [Haetal]” ถอดเสียงจากอักษรจีน ส่วนภาษาไทยใช้คำว่า “วิมุตติ” โดยถอดเสียงจากภาษาบาลีคำว่า “วิมุตต” โดยตรง

คำว่า “布施 [Büşin]” แผลงจากภาษาสันสกฤตคำว่า “ทาน” โดยภาษาเกาหลีใช้คำว่า “보시 [Bosi]” ถอดเสียงและความหมายจากอักษรจีน ส่วนภาษาไทยใช้คำว่า “ทาน” โดยถอดความจากคำดั้งเดิม

Yoon (2005) กล่าวว่ากระบวนการรับแนวคิดของแต่ละวัฒนธรรมมีวิธีการตีความความหมายและนำภาษาไปใช้แตกต่างกัน แม้ว่าจะเป็นคำที่มาจากรากศัพท์ตัวเดียวกัน กลับมีโครงสร้างทางความหมายหลายมิติขึ้นอยู่กับบริบททางวัฒนธรรมของแต่ละประเทศ

4. การแพร่กระจายในกระบวนการด้านวัฒนธรรมทางอ้อมและวิธีการรับคำศัพท์

แม้ว่าประเทศเกาหลีและประเทศไทยจะรับคำศัพท์ชุดเดียวกัน แต่เนื่องจากความแตกต่างของกระบวนการรับอิทธิพลทางภาษา นโยบายทางภาษา และระบบตัวอักษร จึงเกิดผลลัพธ์ที่แตกต่างกัน ประเทศเกาหลีรับวัฒนธรรมภาษาจีนโดยตรงและจัดอยู่ในระบบคำอักษรจีน (한자: ฮันจา) อย่างเป็นระเบียบ ส่วนประเทศไทยรับภาษาจีนและภาษาสันสกฤตทางอ้อมผ่านกระบวนการติดต่อกับชาย การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างประเทศเวียดนาม เขมร และมลายู

Kim (2018) อธิบายแนวคิด “ระดับการแทรกแซงทางภาษา (Language Interference)” ตามลักษณะการสื่อสารว่า กรณีที่มีการสื่อสารทางตรง (Direct Contact) มักจะรักษารูปแบบคำไว้คงเดิม และถอดความหมายให้ใกล้เคียงกับต้นฉบับ ขณะที่การสื่อสารทางอ้อม (Indirect Contact) จะเกิดกระบวนการถอดความหมายใหม่และเปลี่ยนแปลงรูปคำดั้งเดิมในระดับภาษาที่สูงขึ้น

จากกระบวนการแพร่กระจายทางคำศัพท์ดังกล่าว เห็นได้ชัดเลยว่าความคล้ายคลึงกันทางคำศัพท์ระหว่างภาษาเกาหลีและภาษาไทย ไม่ใช่เพียงความคล้ายคลึงกันทางรูปแบบเท่านั้น แต่เป็นผลลัพธ์จากโครงสร้างการถ่ายทอดภาษาทั้งทางตรงและทางอ้อม กระบวนการทำให้แนวคิดทางวัฒนธรรม (Cultural Institutionalization) กลายเป็นรูปแบบทางการระหว่างอารยธรรมต่าง ๆ ดังนั้น การเปรียบเทียบคำศัพท์ระหว่างสองภาษาควรพิจารณาจากมุมมองของ “ความเกี่ยวข้องกันทางภาษาศาสตร์เชิงประวัติ” (Historical Contact Linguistics) มากกว่าการวิเคราะห์เฉพาะโครงสร้างคำภายนอกเพียงอย่างเดียว

กระบวนการรับภาษาตัวกลางของภาษาเกาหลีและภาษาไทย

ภาษาเกาหลีและภาษาไทยมีความแตกต่างกันในเชิงภาษาศาสตร์ จึงจำเป็นต้องศึกษากระบวนการรับภาษาตัวกลางอย่าง ภาษาจีน ภาษาบาลี และภาษาสันสกฤตของภาษาเกาหลีและภาษาไทย ในเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ดังนี้

1. กระบวนการรับอักษรจีนของภาษาเกาหลี

คาบสมุทรเกาหลีมีความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมและการเมืองกับประเทศจีนมาอย่างยาวนาน ส่งผลให้ระบบอักษรจีน (한자: ฮันจา) นำมาใช้ในภาษาเกาหลี การรับอักษรจีนไม่ได้อยู่แค่ระบบการเขียน

เท่านั้น แต่ยังส่งอิทธิพลถึงรากฐานทางคำศัพท์ รูปแบบภาษา รวมถึงระบบภาษาเกาหลีด้วย บทความฉบับนี้จะสำรวจกระบวนการนำอักษรจีนเข้าสู่ประเทศเกาหลีตามยุคสมัย และพิจารณาผลลัพธ์จากมุมมองทางภาษาศาสตร์และประวัติศาสตร์ทางวัฒนธรรม

ตั้งแต่สมัยสามอาณาจักร (โคกูรยอ แพ็กเจ และซิลลา) เริ่มรับอิทธิพลอักษรจีนอย่างจริงจัง ช่วงราวคริสต์ศตวรรษที่ 2 ก่อนคริสต์ศักราช และเริ่มมีการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างจีนมากขึ้น อักษรจีนจึงขยายวงกว้างเข้าสู่คาบสมุทรเกาหลี (Kim, 2011) ทั้งสามอาณาจักรเริ่มใช้อักษรจีนในการเขียน คัมภีร์พุทธศาสนา จดหมายเหตุทางราชการ จดหมายทางการทูตต่าง ๆ อักษรจีนจึงเกิดการแพร่หลาย ทั้งด้านการศึกษา ระบบขุนนาง ตลอดจนพิธีกรรมทางศาสนา

หลังจากรวมทั้งสามอาณาจักรเข้าสู่สมัยซิลลาจนถึงสมัยโครยอ การใช้อักษรจีนยิ่งแพร่หลายขึ้น ตามการขยายตัวของพุทธศาสนาและลัทธิขงจื้อ โดยเฉพาะในสมัยโครยอ อักษรจีนกลายเป็นภาษามาตรฐานทางวิชาการและวรรณกรรม โรงเรียนภาครัฐคุกกจากัม (국자감) จัดการเรียนการสอนอักษรจีนอย่างเป็นระบบ แม้กระทั่งการสอบราชการตำแหน่งขุนนางก็ใช้อักษรจีนเป็นหลักเช่นกัน (Lee, 2010) บุคคลในยุคนั้นจึงต้องมีทักษะการอ่านอักษรจีน ขณะที่ภาษาพูดท้องถิ่นยังอยู่ในรูปแบบวรรณกรรมมุขปาฐะ

เมื่อเข้าสู่สมัยโชซอน อักษรจีนกลายมาเป็นศูนย์กลางที่แข็งแกร่งขึ้น เพราะอุดมการณ์ใหม่ของรัฐบาลสมัยโชซอนนับถือลัทธิขงจื้อใหม่และให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนอักษรจีนเป็นอย่างมาก ในคัมภีร์สำคัญ 『Four Books and Five Classics (사서삼경)』 และ 『Zhu Xi's Family Rituals (주자 가례)』 ตลอดจนระบบการศึกษา กฎหมาย การเมือง การสอบราชการ วรรณกรรม และหน่วยงานราชการล้วนเรียบเรียงด้วยอักษรจีนทั้งหมด ระบบนี้คงอยู่ไปจนถึงปลายราชวงศ์โชซอน ทำให้ภาษาเกาหลีพัฒนาภายใต้ความเกี่ยวเนื่องกับอักษรจีนอย่างแนบแน่น ซึ่งอักษรจีนส่งอิทธิพลต่อภาษาเกาหลีในหลายด้าน ดังนี้

หนึ่ง เกิดคำศัพท์อักษรจีนในหลายหมวดหมู่ เช่น คำศัพท์เกี่ยวกับครอบครัว ในคำว่า “부모 (พ่อแม่)” มาจากรากศัพท์จีน 父母, คำว่า “형제 (พี่น้อง)” มาจากรากศัพท์จีน 兄弟, คำว่า “자녀 (ลูกชายและลูกสาว)” มาจากรากศัพท์จีน 子女, เป็นต้น ถัดมาคำศัพท์เกี่ยวกับแนวคิด เช่น คำว่า “자유 (เสรีภาพ)” มาจากรากศัพท์จีน 自由, คำว่า “문화 (วัฒนธรรม)” มาจากรากศัพท์ภาษาจีน 文化, คำว่า “사회 (สังคม)” มาจากรากศัพท์จีน 社會, คำว่า “교육 (การศึกษา)” มาจากรากศัพท์จีน 教育 และ คำศัพท์เชิงนามธรรม เช่น คำว่า “희망 (ความหวัง)” มาจากรากศัพท์จีน 希望, คำว่า “인내 (ความอดทน)” มาจากรากศัพท์จีน 忍耐, คำว่า “감정 (ความรู้สึก)” มาจากรากศัพท์จีน 感情 เป็นไปได้สูงว่าคำศัพท์ภาษาเกาหลีที่มีรากศัพท์จากภาษาจีน อาจมีสัดส่วนสูงกว่า 60% ของคำศัพท์ทั้งหมด²

สอง เกิดรูปแบบสำนวนการแสดงออกและสำนวนการเขียน วรรณกรรมของเกาหลีได้รับอิทธิพลจากโครงสร้างลัทธิรูปแบบอักษรจีน เช่น สำนวนสี่ตัวอักษร (사자성어), สำนวนโบราณ และ สำนวนสุภาษิต เช่น 일석이조 (一石二鳥: ยิ่งปืนนัดเดียวได้นกสองตัว), 자승자박 (自縛自縛: พันธนาการตนเอง), 작심삼일 (作心三日: ตั้งใจไว้แค่สามวัน) ล้วนมาจากรากศัพท์อักษรจีน นอกจากนี้ยังมีบทกวีอักษรจีน นวนิยายจีน จดหมายอักษรจีนที่เป็นวรรณกรรมสำคัญช่วงสมัยโชซอนให้หลัง (Lee, 2004).

สาม ส่งผลต่อวิถีคิดและระบบวิชาการ กระบวนการแปลภาษาและการอธิบายคัมภีร์ขงจื้อเป็นตัวเร่งให้เกิดการพัฒนาความคิดเชิงตรรกะและทฤษฎีนามธรรมในหมู่ชาวเกาหลี เช่น คำศัพท์

²ที่มา: “Encyclopedia of Korean Culture (The Academy of Korean Studies)”, <https://encykorea.aks.ac.kr>

ทางวิชาการอย่าง 논리 (ตรรกะ), 철학 (ปรัชญา), 윤리 (จริยธรรม), 경제 (เศรษฐศาสตร์) ล้วนมาจาก รากศัพท์อักษรจีน (Jung, 2005)

จากที่กล่าวมาข้างต้น การรับอักษรจีนเข้าสู่คาบสมุทรเกาหลีผ่านการติดต่อกับประเทศจีน ตั้งแต่สมัยโบราณ ส่งอิทธิพลต่อระบบการเขียน คำศัพท์ รูปแบบภาษา และแฝงแนวคิดในภาษาเกาหลี อย่างลึกซึ้ง ตั้งแต่สมัยสามอาณาจักรจนถึงสมัยโชซอน อักษรจีนดั้งเดิมนับว่าเป็นภาษาหลักทางวิชาการและการปกครอง ที่นำมาใช้ในหลายภาคส่วน ส่งผลให้ภาษาเกาหลีซึมซับคำศัพท์โดยมีรากฐานมาจากอักษรจีน เป็นจำนวนมาก กลายเป็นรากฐานหลักของคำศัพท์ภาษาเกาหลี อีกทั้ง ยังฝังรากลึกทั้งในส่วนวรรณกรรม และส่วนต่าง ๆ ด้วย นอกจากนี้ ระบบความคิดเชิงวิชาการที่พัฒนาจากคัมภีร์จีนก็ถือเป็นผลลัพธ์ ของความเกี่ยวเนื่องกันทางอักษรจีนอันเป็นกุญแจสำคัญในการเข้าใจอัตลักษณ์ทางภาษาเชิงประวัติศาสตร์ เกาหลี

2. กระบวนการรับคำจีนของภาษาไทย

ประเทศไทยและประเทศจีนได้รักษาสัมพันธไมตรีในด้านการค้าขาย การเมืองเศรษฐกิจ และ วัฒนธรรมมาอย่างยาวนานตั้งแต่สมัยโบราณ ความเกี่ยวข้องกันทางประวัติศาสตร์ส่งผลต่อภาษาไทย เช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำยืมที่มาจากภาษาจีนแต่จิวที่แทรกซึมเข้ามาในภาษาไทยอย่างแพร่หลาย (Song, 2002)

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับจีนเริ่มต้นขึ้นอย่างจริงจังตั้งแต่สมัยสุโขทัย (พ.ศ. 1781–1981) และสมัยอยุธยา (พ.ศ. 1893–2310) ประเทศไทยได้ค้าขายกับราชวงศ์หยวน ราชวงศ์หมิง และราชวงศ์ชิง อย่างคึกคัก ขณะเดียวกันชาวจีนก็เริ่มอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในไทย โดยเฉพาะในช่วงปลายสมัยธนบุรี ถึงต้นกรุงรัตนโกสินทร์ (พ.ศ. 2310–ปัจจุบัน) ชาวจีนแต่จิวได้อพยพครั้งใหญ่เดินทางเข้ามายังประเทศไทย จนกลายเป็นผู้นำด้านการพาณิชย์ในสังคมไทย และภาษาจีนแต่จิวก็ค่อย ๆ แทรกซึมเข้ามาในสังคมไทย อย่างเป็นธรรมชาติ

แม้ว่าชาวจีนเชื้อสายแต่จิวจะอพยพเข้ามาในประเทศไทยหลังชาวจีนกลาง จีนฮกเกี้ยน และจีน กวางตุ้ง แต่ด้วยผู้อพยพหม่มากเป็นชาวจีนเชื้อสายจีนแต่จิว ทำให้ประเทศไทยได้รับอิทธิพลจากภาษาจีน แต่จิวเป็นหลัก คำยืมภาษาจีนที่ใช้ในภาษาไทยส่วนใหญ่จึงมีต้นกำเนิดจากภาษาจีนแต่จิว (Thantakron, 2021)

อิทธิพลของภาษาจีนที่มีต่อภาษาไทยมักปรากฏให้เห็นอย่างเด่นชัดในภาษาพูด โดยเฉพาะคำยืม ภาษาจีนแต่จิวที่ถูกใช้อย่างแพร่หลายในบริบทของการเรียกสมมุติในครอบครัวหรือในการสนทนาในชีวิต ประจำวัน คำเหล่านี้ส่วนใหญ่ไม่ได้ถูกบัญญัติอย่างเป็นทางการ แต่ได้รับการยอมรับและใช้อย่างแพร่หลาย ในหมู่คนไทยเชื้อสายจีน ก่อนที่จะแพร่กระจายเข้าสู่ภาษาพูดของคนไทยทั่วไป (Smalley, 1994) ซึ่งคำ ส่วนใหญ่มักใช้ในบริบทของความสัมพันธ์ในครอบครัวและครอบครัวเชื้อสายจีนในชีวิตประจำวัน (Suraphon, 2002)

หรือคำศัพท์จีนที่เกี่ยวข้องกับอาหารก็ถูกยืมมาใช้เป็นจำนวนมากเช่นกัน อาทิ คำว่า “เกี้ยว” “บะหมี่” “ชาลาเปา” “หมั่นโถว” “โจ๊ก” “ขนมจีบ” หรือคำว่า “เต้าหู้” ก็เป็นอีกคำหนึ่งที่ยืมมาจาก ภาษาจีน คำเหล่านี้สามารถได้ยินได้ทั่วไปในตลาดหรือร้านอาหารไทย และได้ผสมผสานเข้ากับวิถีการบริโภค ของชาวไทยอย่างเป็นธรรมชาติ (Anan, 1997)

นอกจากนี้ อิทธิพลของภาษาจีนยังพบเด่นชัดในด้านวัฒนธรรมและพาณิชย์ ในลักษณะการตั้งชื่อร้านค้าหรือชื่อบริษัทมักปรากฏชื่อจีนอยู่บ่อยครั้ง เช่น คำว่า “ห้าง” มาจากภาษาจีนคำว่า “行 (ร้านค้าหรือบริษัท)” ส่วนใหญ่ใช้เรียกชื่อร้านทองหรือชื่อร้านค้าขนาดใหญ่ อาทิ “ห้างทองอ้วนเซ่งเฮง” ก็เป็นหนึ่งในชื่อร้านทองของชาวไทยเชื้อสายจีน นอกจากนี้ ชื่อทางการของกลุ่มบริษัท CP หรือ เจริญโภคภัณฑ์ ก็มาจากตระกูลเชื้อสายจีนแต่จิวเช่นกัน รวมถึงคำศัพท์และสำนวนที่มีความหมายมงคลที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในด้านธุรกิจและชีวิตประจำวัน เช่น “เฮง” หมายถึง โชคดี “ซิ่ว” หมายถึงอายุยืน “ฟาไฉ” หมายถึง ร่ำรวย มักใช้ในช่วงเทศกาล วันเปิดกิจการ หรือการโฆษณา เพื่อแสดงความยินดีและความเป็นสิริมงคล (Amyot, 2004) สรุปเป็นตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 คำยืมภาษาจีนที่ใช้ชีวิตประจำวัน

ภาษาจีน	การออกเสียงจีน	คำยืมจีน	ความหมาย
姐	[Jiě]	เจี	พี่สาว
兄	[Xiōng]	เฮีย	พี่ชาย
公	[Gōng]	ก่ง	คุณปู่ คุณตา
伯	[Bó]	แปะ	ลุง (พี่ชายของพ่อ)
嬸	[Shěn]	ซั่ม	ป้า (ภรรยาของแปะ)
爹	[Diē]	เตี้ย	พ่อ
妹	[Mèimei]	หมวย	ใช้เรียกเด็กผู้หญิง
忠臣	[Zhōngchén]	ตงฉิน	ข้าราชการที่ซื่อสัตย์, ผู้ที่มีความซื่อตรง
餃子	[Jiǎozi]	เกี้ยว	เกี้ยวสำหรับใส่ประกอบอาหาร
麵	[Miàn]	บะหมี่	วัตถุดิบอาหารประเภทเส้น
包子	[Bāozi]	ซาลาเปา	อาหารว่าง
饅頭	[Mántou]	หมั่นโถว	อาหารสำหรับทางคู่กับเมนูอื่น
粥	[Zhōu]	โจ๊ก	อาหารเช้า
點心	[Diǎnxīn]	ขนมจีบ	อาหารว่าง เครื่องเคียง
豆腐	[Dòufu]	เต้าหู้	วัตถุดิบอาหาร เครื่องเคียง
行	[Hang]	ห้าง	ร้านค้า บริษัท
昌榮財貨品	[Chāng Róng Cái Huòpǐn]	เจริญโภคภัณฑ์	ชื่อบริษัทหนึ่ง
幸	[Xìng]	เฮง	โชคดี
壽	[Shòu]	ซิ่ว	อายุยืน
發財	[Fācái]	ฟาไฉ	ร่ำรวย

สรุปได้ว่า กระบวนการรับคำจีนในภาษาไทย เริ่มต้นจากชาวจีนเข้ามาแลกเปลี่ยนทางการค้ากับประเทศไทย ตลอดจนการอพยพตั้งถิ่นฐานของชาวไทยเชื้อสายจีนในสังคมไทยเป็นเวลานาน จึงปรากฏคำยืมจีน โดยเฉพาะภาษาจีนแต้จิ๋ว ฝักรากลึกทั้งในด้านความสัมพันธ์ทางครอบครัว อาหาร การพาณิชย์ และวัฒนธรรมเป็นจำนวนมาก สะท้อนถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศจีนอันยาวนาน

3. กระบวนการรับภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตของภาษาเกาหลี

เมื่อพระพุทธศาสนาเผยแพร่เข้าสู่คาบสมุทรเกาหลี ทำให้ภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตที่ใช้จารึกพระคัมภีร์ ส่งอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมแทรกซึมเข้าสู่ภาษาเกาหลี โดยเฉพาะภาษาสันสกฤตเข้าสู่เกาหลีผ่านกระบวนการแปลเป็นอักษรจีนในพระคัมภีร์ ส่งผลโดยตรงต่อการหล่อหลอมแนวคิดทางศาสนาปรัชญา วรรณกรรม และจริยธรรมของเกาหลีเป็นอย่างมาก บทความฉบับนี้จึงวิเคราะห์กระบวนการรับอิทธิพลทางคำศัพท์ที่สำคัญ ลักษณะการรับอิทธิพลในเชิงวัฒนธรรม และมุมมองภาษาศาสตร์เชิงประวัติภาษาเกาหลีมีระบบคำศัพท์อันเป็นเอกลักษณ์ แต่เนื่องจากการรับอิทธิพลทางศาสนาและแนวคิดจากต่างประเทศ ทำให้ภาษาเกาหลีขยายขอบเขตของคำศัพท์ออกไปอย่างกว้างขวาง การเข้ามาของพระพุทธศาสนาไม่ได้เป็นเพียงการรับศาสนาเท่านั้น แต่ยังนำแนวคิดทางปรัชญาและคำศัพท์ทางศาสนาเข้าสู่เกาหลี ภาษาบาลีและสันสกฤตจึงมีบทบาทสำคัญในฐานะภาษาตัวกลาง

พุทธศาสนาเริ่มจากอินเดียขยายไปยังภูมิภาคเอเชียกลางและเอเชียตะวันออก ตั้งแต่ราวพุทธศตวรรษที่ 3 ในสมัยพระเจ้าอโศกมหาราช โดยเข้าสู่คาบสมุทรเกาหลีครั้งแรกในช่วงกลางศตวรรษที่ 4 ผ่านอาณาจักรโคกูรยอและรับอิทธิพลของพุทธศาสนานิกายมหายานเข้ามา ส่วนใหญ่จะผ่านกระบวนการแปลคัมภีร์จากภาษาสันสกฤตเป็นอักษรจีน คำศัพท์จากภาษาสันสกฤตจึงเข้าสู่เกาหลีในรูปแบบอักษรจีน ภายหลังอักษรจีนจึงฝังลงรากลึกของภาษาเกาหลีผ่านการศึกษา การปกครอง ระบบกฎหมาย และวรรณกรรม ซึ่งขั้นตอนการรับคำสันสกฤตมีดังนี้ 1. รับภาษาสันสกฤตต้นฉบับ → 2. แปลภาษาจีน → 3. ภาษาเกาหลีใช้รากศัพท์อักษรจีนตามลำดับ เช่น จากคำว่า Nirvāṇa (นิพพาน) แปลอักษรจีน 涅槃 [Niépán] ภาษาเกาหลีคือ 열반 [Yeolban], จากคำว่า Karma (กรรม) แปลอักษรจีน 業 [Yè] ภาษาเกาหลีคือ 업 [Eop], จากคำว่า Dukkha (ทุกข์) แปลอักษรจีน 苦 [Kǔ] ภาษาเกาหลีคือ 고 [Go]

คำเหล่านี้ไม่ใช่เพียงคำยืมเท่านั้น แต่ยังทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดแนวคิดและค่านิยมพุทธศาสนา (Muller, 2012) และยังใช้ในภาษาเกาหลีอย่างกว้างขวางทั้งในภาษาพูด สำนวน และแวดวงวิชาการปรัชญา ทว่าภาษาบาลีที่ปรากฏในพุทธศาสนาเถรวาทมีอิทธิพลในภาษาเกาหลีไม่มากนัก

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันพุทธศาสนานิกายเถรวาทกำลังเป็นที่สนใจในกลุ่มวิชาการ รวมถึงการวิจัยด้านพุทธศาสนานานาชาติ ทำให้ภาษาบาลี เช่น คำว่า 법 (ธรรม), 승가 (สังฆะ)³, 계율 (ศีล) ถูกใช้เป็นศัพท์วิชาการและกลายเป็นคำแปลมาตรฐานในบางบริบท แสดงให้เห็นว่าภาษาบาลีก็มีอิทธิพลบางส่วนต่อระบบคำศัพท์ทางพุทธศาสนาในภาษาเกาหลีสมัยใหม่เช่นกัน (Piyadassi, 1991)

คำศัพท์ทางพุทธศาสนาเหล่านี้นอกจากจะใช้ในบริบทศาสนาแล้ว ยังแพร่เข้าสู่สังคมเกาหลีในหลากหลายรูปแบบ เช่น คำว่า 업 (業: กรรม), 윤회 (輪廻: เวียนว่ายตายเกิด), 해탈 (解脫: หลุดพ้น), 열반 (涅槃: นิพพาน) มักพบในงานวรรณกรรม ภาษาพูด และสุภาชิต ขณะที่แนวคิดอย่าง 공 (空: สูญตา), 무아 (無我: อนัตตา), 인과응보 (因果應報: กฎแห่งกรรม) รวมเข้ากับลัทธิขงจื๊อและความเชื่อพื้นบ้านในสังคมเกาหลี

การรับพุทธศาสนาเข้าสู่เกาหลีนับว่าเป็นเหตุการณ์สำคัญที่เปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางภาษาและวัฒนธรรมของเกาหลีอย่างลึกซึ้ง กล่าวได้ว่า ภาษาสันสกฤตเข้าสู่เกาหลีผ่านกระบวนการแปลจากคัมภีร์อักษรจีน ส่วนภาษาบาลีมีอิทธิพลผ่านกลุ่มวิชาการในยุคหลัง ทำให้ทั้งสองภาษานี้ได้แทรกซึมอยู่ในคำศัพท์ทางศาสนา ปรัชญา วรรณกรรม และภาษาพูดของชาวเกาหลีจนถึงปัจจุบัน ดังนั้น การเข้าใจประวัติศาสตร์ของตัวคำศัพท์และบริบททางวัฒนธรรมภาษาเกาหลี จึงจำเป็นต้องพิจารณาการรับและการแปลสารจากภาษาโบราณอินเดียผ่านพระคัมภีร์พุทธศาสนาอย่างรอบด้าน

³ สังฆาวาส

4. กระบวนการรับภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตของภาษาไทย

ปัจจุบันภาษาไทยมีโครงสร้างภาษาและคำศัพท์ที่หลากหลายมากขึ้น โดยเฉพาะในด้านศาสนา วรรณกรรม วิชาการ และการปกครอง อีกทั้ง คำศัพท์จำนวนมากมีรากฐานมาจากภาษาบาลีและภาษาสันสกฤต ซึ่งเป็นภาษาดั้งเดิมของอินเดียโบราณ (Diller, 1991) ในหัวข้อนี้จะพิจารณาด้านกำเนิดภาษาบาลีและสันสกฤต โดยพิจารณาจากลักษณะทางภาษาศาสตร์ และอิทธิพลที่มีต่อภาษาไทยโดยมุมมองภาษาศาสตร์เชิงประวัติ

ภาษาบาลีเป็นภาษาของพระไตรปิฎกในพุทธศาสนาิกายเถรวาท มีต้นกำเนิดมาจากภาษามุขปาฐะของแคว้นมคธทางตะวันตกเฉียงเหนือ ประเทศอินเดียราวพุทธศตวรรษที่ 3 ในพระไตรปิฎกมีการบันทึกพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าเป็นภาษาบาลี และเผยแผ่พุทธศาสนาไปยังศรีลังกา พม่า ลาว รวมถึงประเทศไทย (Norman, 1983) ภาษาบาลีจึงมีบทบาทสำคัญของพระพุทธศาสนาในประเทศไทย

ส่วนภาษาสันสกฤตเป็นภาษาทางศาสนาพราหมณ์และฮินดู อีกทั้ง เป็นภาษาวรรณกรรมชั้นสูง ถูกยกย่องว่าเป็น “ภาษาแห่งเทพเจ้า (Devabhāṣā)” วรรณกรรมสำคัญของอินเดียโบราณ เช่น พระเวท รามายณะ และมหาภารตะ ล้วนแต่เป็นภาษาสันสกฤตด้วยระบบไวยากรณ์ที่มีความซับซ้อน ภาษาสันสกฤตจึงมีอิทธิพลต่อภาษาในภูมิภาคเอเชียใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จนถึงปัจจุบัน (MacDonell, 2004)

ทั้งสองภาษานี้เข้าสู่ประเทศไทยผ่านเส้นทางการเผยแผ่พระพุทธศาสนาและวัฒนธรรมฮินดู ในช่วงอาณาจักรทวารวดีและลพบุรี (ราวพุทธศตวรรษที่ 10–16) ความสัมพันธ์ทางศาสนาและการค้าระหว่างไทยกับอินเดียแน่นแฟ้นขึ้น ส่งผลให้ภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตเข้าสู่คาบสมุทรมลายู โดยพระภิกษุ นิทายเถรวาทนำพระไตรปิฎกภาษาบาลีเข้าสู่ไทย ขณะที่นักบวชพราหมณ์นำแนวคิดและภาษาสันสกฤตเข้ามาทางพระราชพิธี ต่อมาสมัยสุโขทัยและอยุธยา ภาษาบาลีกลายเป็นภาษาหลักด้านคัมภีร์พุทธศาสนา ส่วนภาษาสันสกฤตนำมาใช้ในงานวรรณคดีและงานพระราชพิธี (Prapod, 2010)

อิทธิพลของสองภาษานี้ปรากฏเด่นชัดในลักษณะคำยืม เช่น คำยืมที่มาจากภาษาบาลี ได้แก่ ธรรมะ (ธมม), พระภิกษุสงฆ์ (สงฆ), ศีลธรรม (ศีล), สติ (สมถติ), อภัย (อภย) ซึ่งเป็นคำที่เกี่ยวข้องกับคำสอนและพิธีกรรมทางพุทธศาสนา ส่วนคำยืมที่มาจากภาษาสันสกฤต ได้แก่ กษัตริย์ (กษัตริย), วิทยา (วิทยา), อุตสาหกรรม (อุตสาห), จักรพรรดิ (จักรวรรดิน), ปรัชญา (ปรชญา) ถูกนำมาใช้ในแวดวงการปกครอง การศึกษา และปรัชญาอย่างกว้างขวาง

ในระบบคำราชาศัพท์ของไทยเองก็ยังคงปรากฏร่องรอยของภาษาบาลีและสันสกฤตอย่างชัดเจน เช่น ประทับ (การประทับอยู่), ทรงพระเจริญ (ขอให้ทรงพระชนม์ยืนยาว), พระเนตร (ดวงตา), พระกรรณ (หู) ล้วนเป็นคำที่มาจากรากศัพท์ภาษาบาลีและสันสกฤตทั้งสิ้น

คำศัพท์ในคัมภีร์พุทธศาสนาและภาษาทางพิธีกรรมส่วนใหญ่มีรากศัพท์มาจากภาษาบาลี ได้แก่ อริยมรรค (อริยมคค), นิพพาน (นิพพาน), วิปัสสนา (วิปัสสนา) คำเหล่านี้มีการใช้อย่างแพร่หลายทั้งในเชิงศาสนาและคำทั่วไป ส่วนภาษาสันสกฤตมีอิทธิพลในทางวรรณกรรม เช่น วรรณกรรมเรื่องรามเกียรติ์ มีต้นฉบับจากมหากาพย์รามายณะของอินเดีย และคัมภีร์พระพุทธศาสนาภิรมมัตถสังคหะก็เป็นคัมภีร์สำคัญที่เขียนด้วยภาษาบาลี

คำเหล่านี้เมื่อเข้าสู่ภาษาไทยมักมีการปรับปรุงเพื่อให้เข้ากับโครงสร้างระบบเสียงและระบบอักษภาษาไทย เช่น การกำหนดวรรณยุกต์ตามเสียงไทยหรือการประสมคำใหม่ ในคำว่า จริยธรรม (จริยา + ธรรม), วิทยาศาสตร์ (วิทยา + ศาสตร์) หรือกรณีการเลือกใช้คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน เช่น ปัญญา (ความเฉลียวฉลาด) – ความรู้ (ความเข้าใจ), อภัย (ให้อภัย) – อโหสิ (การยกโทษ) เป็นต้น (Rajadhon, 1961) สามารถสรุปคำศัพท์เหล่านี้ในรูปแบบตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 2 คำศัพท์ในภาษาไทยที่มีที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤต

ประเภท	ภาษาไทย	ความหมาย ⁴	รากศัพท์
ด้านศาสนา	ธรรมะ	หลักคำสอน ในพุทธศาสนา	บาลี-สันสกฤต
	สงฆ์	พระสงฆ์	บาลี-สันสกฤต
	ศีล	ข้อบัญญัติทาง พระพุทธศาสนา	บาลี
	สติ	ความรู้สึกรู้ตัว	บาลี
	อภัย	การยกโทษ	บาลี
	อริยมรรค	หนทางอันประเสริฐ	บาลี
	นิพพาน	ดับกิเลสและกองทุกข์, ตาย (ใช้แก่พระอรหันต์)	บาลี
	วิปัสสนา	การเจริญปัญญา	บาลี
คำราชาศัพท์	ประทับ	การอยู่กับที่	บาลี-สันสกฤต
	ทรงพระเจริญ	ขอให้ทรงพระชนม์มียืนยาว	บาลี-สันสกฤต
	พระเนตร	ดวงตา	บาลี-สันสกฤต
	พระกรรม	หู	บาลี-สันสกฤต
ด้านวรรณกรรม	รามเกียรติ์	วรรณกรรมอินเดีย	สันสกฤต
	อภินิหารมัทธ	คัมภีร์หลักคำสอน	บาลี
	สังคหะ	พระพุทธศาสนา	
ด้านการปกครอง และด้านการศึกษา	กษัตริย์	พระเจ้าแผ่นดิน	สันสกฤต
	วิทยาศาสตร์	วิชาที่ค้นคว้าได้หลักฐาน และเหตุผลแล้วจัดเข้า เป็นระเบียบ.	สันสกฤต
	อุตสาหกรรม	กิจกรรมที่ใช้ทุนและ แรงงานเพื่อผลิตสิ่งของ หรือจัดให้มีบริการ	สันสกฤต
	จักรพรรดิ	ประมุขของจักรวรรดิ	สันสกฤต
	ปรัชญา ⁵	วิชาว่าด้วยหลักแห่ง ความรู้และความจริง	สันสกฤต

⁴ อ้างอิงความหมายจากพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554

⁵ คำว่า “ปรัชญา” มาจากรากศัพท์ภาษาสันสกฤตคำว่า “ปรชญา” และมาจากภาษาบาลีคำว่า “ปญญา” แต่ปัจจุบันภาษาไทยคำว่า “ปรัชญา” หมายถึงวิชาหลักความรู้และความจริง (Philosophy) ส่วนคำว่า “ปัญญา” หมายถึงความเฉลียวฉลาด

กล่าวได้ว่าภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตเริ่มต้นเผยแพร่เข้าสู่ภาษาไทยผ่านบริบททางพุทธศาสนา และทางศาสนาพราหมณ์ฮินดู ทำให้ภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตแทรกซึมอยู่ในรากลึกของระบบคำศัพท์ของภาษาไทย ทั้งสองภาษานี้มีบทบาทสำคัญในหลายด้านของสังคมไทย ไม่ว่าจะเป็นระบบศาสนา วรรณกรรม พระราชพิธี หรือกรอบแนวคิดทางปรัชญา เป็นต้น ส่งอิทธิพลอย่างมากในการเกิดอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณของสังคมไทย

ความคล้ายคลึงกันของคำศัพท์ระหว่างภาษาเกาหลีและไทยผ่านภาษาตัวกลาง

จากกระบวนการรับภาษาตัวกลางของภาษาเกาหลีและภาษาไทย จะเห็นได้ว่าทั้งสองภาษาต่างมีกระบวนการรับภาษาตัวกลางในเชิงประวัติศาสตร์ที่สอดคล้องกัน จึงศึกษาความคล้ายคลึงกันระหว่างภาษาเกาหลีและไทยผ่านภาษาตัวกลางภาษาจีน ภาษาบาลี และภาษาสันสกฤต ดังนี้

1. ความคล้ายคลึงกันระหว่างภาษาเกาหลีและไทยผ่านภาษาตัวกลางภาษาจีน

การศึกษาเปรียบเทียบความคล้ายคลึงกันทางคำศัพท์ภาษาเกาหลีและภาษาไทยอย่างเป็นระบบ เริ่มครั้งแรกในงานวิจัยของ Puttachart (2006) ได้นำเสนอคำศัพท์จำนวน 34 คำที่มีความคล้ายคลึงกันทั้งด้านเสียงและความหมายของทั้งสองภาษา อย่างไรก็ตาม ในบรรดาคำศัพท์ทั้งหมดมีความคล้ายคลึงกันทางเสียงแต่ไม่มีความเชื่อมโยงทางด้านความหมายในบางส่วน ทำให้ไม่สามารถยอมรับได้ว่าเป็นคำที่เกี่ยวข้องกันโดยตรง ทว่าคำศัพท์ภาษาไทยที่รับอิทธิพลมาจากภาษาจีน กลับพบว่ามีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับคำศัพท์อักษรจีนในภาษาเกาหลีจำนวนมาก จึงเปรียบเทียบคำศัพท์ได้ง่ายขึ้น เช่น คำว่า “ส่ง” ตรงกับภาษาเกาหลีคำว่า 送 [song] มาจากคำจีน 送 [Sòng] หรือคำว่า “แขก” หมายถึงผู้มาเยือน ตรงกับคำว่า 客 [Gaek] มาจากคำจีน 客 [Kè] อย่างชัดเจน

นอกจากนี้ ยังมีคำอีกกลุ่มหนึ่งที่สามารถเทียบเคียงความคล้ายคลึงทั้งเสียงและความหมาย เช่น คำว่า “เต้าหู้” กับ 豆腐 [Dubu] มาจากคำจีน 豆腐 [Dòufu] คำว่า “ชินแซ” กับ 선생 [Seonsaeng] มาจากคำจีน 先生 [Xiānshēng] หรือคำว่า “เยี่ยว” กับ 뇨 [Nyo] มาจากคำจีน 尿 [Niào] คำเหล่านี้เป็นตัวอย่างของคำที่มีทั้งเสียงและความหมายใกล้เคียงกันอย่างชัดเจน ในทางกลับกันบางคำศัพท์ เช่น คำว่า “ตุ๋น” กับ 炖 [Ttun] หรือ “สาลี” กับ 쌀리 [Ssallli] แม้ว่ามีเสียงภาษาไทยและเกาหลีจะคล้ายคลึงกัน แต่ไม่สามารถหาคำที่มีความหมายตรงกับภาษาเกาหลีได้ จึงไม่จัดอยู่ในกลุ่มคำคล้ายคลึงกัน อย่างไรก็ตาม ยังมีคำศัพท์ที่ไม่พบคำคล้ายคลึงกันในภาษาเกาหลีเป็นจำนวนมาก เช่น คำว่า “ห้าง” แม้ว่าจะมีรากศัพท์จากภาษาจีนคำว่า 行 [Hang] แต่ไม่พบในคำศัพท์ในภาษาเกาหลี

ต่อมา Jung (2012) ได้สานต่อจากงานวิจัย Puttachart (2006) โดยรวบรวมคำศัพท์พื้นฐานจากพจนานุกรมเกาหลี-ไทย และได้จัดกลุ่มคำศัพท์ที่มีความคล้ายคลึงกันทั้งด้านเสียงและความหมายจำนวน 117 คำ แบ่งออกเป็นหมวดหมู่ ได้แก่ คำนามทั่วไป คำนามบอกจำนวน คำนามบอกร่างกาย คำนามบอกสิ่งธรรมชาติ คำนามบอกสิ่งของในชีวิตประจำวัน คำนามบอกชนิดสัตว์ คำกริยาแสดงสภาพ และคำกริยาแสดงท่าทาง สรุปในตารางดังนี้

ตารางที่ 3 คำศัพท์ภาษาเกาหลี-ไทยที่มีเสียงและความหมายคล้ายคลึงกัน

หมวดหมู่	ภาษาไทย	ภาษาเกาหลี	เสียงเกาหลี	ภาษาจีน	เสียงจีน
คำนามทั่วไป	ก้าน, เงิน, ถ่าน	줄기, 돈, 숯	[Julgi], [Don], [Such]	杆, 银, 炭	[Gǎn], [Yín], [Tàn]
ชื่อคน	กังฉิน, แกก, จินแซ, หญิง	간신, 손님, 선생, 여자	[Gansin], [Sonnim], [Seonsaeng], [Yeoja]	奸臣, 客, 先生, 女	[Jiānchén], [Kè], [Xiānshēng], [Nǚ]
จำนวน	เก้า, แปด, สาม	구, 팔, 삼	[Gu], [Pal], [Sam]	九, 八, 三	[Jiǔ], [Bā], [Sān]
ร่างกาย	ขา, เยี่ยว	다리, 뇨	[Dali], [Nyo]	脚, 尿	[Jiǎo], [Niào]
สิ่งธรรมชาติ	ทราย, ไฟ, ถั่ว	모래, 불, 콩	[Molae], [Bul], [Kong]	沙, 火, 豆	[Shā], [Huǒ], [Dòu]
สิ่งของ	เก้าอี้, เข็ม, เต้าหู้	의자, 바늘, 두부	[Uija], [Baneul], [Dubu]	椅, 针, 豆腐	[Yǐ], [Zhēn], [Dòufu]
ชนิดสัตว์	ไก่, ม้า, แมว	닭, 말, 고양이	[Dalg], [Mal], [Goyang-i]	鸡, 马, 猫	[Jī], [Mǎ], [Māo]
กริยา	กลาย, กว่า, แสดงสภาพ	변하다, 보다, 바라다, 차다	[Byeonhada], [Neomda], [Balada], [Chada]	改, 过, 望, 冷	[Gǎi], [Guò], [Wàng], [Lěng]
กริยาแสดง ท่าทาง	กล่าว, ขุด, จับ, ส่ง	말하다, 파다, 잡다, 보내다	[Malhada], [Pada], [Jabda], [Bonaeda]	说, 掘, 执, 送	[Shuō], [Jué], [Zhí], [Sòng]

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าระหว่างภาษาเกาหลีกับภาษาไทยมีคำศัพท์จำนวนมากที่มีความคล้ายคลึงกันทั้งในด้านเสียงและความหมาย โดยมีรากศัพท์จากภาษาจีนถ่ายทอดเป็นอักษรจีน (한자: ฮันจา) ความคล้ายคลึงทางคำศัพท์นี้สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นไปได้ในการสื่อสารระหว่างสองภาษาศาสตร์เชิงประวัติ และสามารถเป็นข้อมูลพื้นฐานกรณีศึกษาภาษาศาสตร์เชิงเปรียบเทียบระหว่างสองภาษารวมถึงในการจัดการเรียนการสอนคำศัพท์อีกด้วย

2. ความคล้ายคลึงกันระหว่างภาษาเกาหลีและไทยผ่านภาษาตัวกลางภาษาบาลีและสันสกฤต

พระพุทธศาสนาเกิดขึ้นในประเทศอินเดีย และเผยแพร่ออกไปยังประเทศจีนเข้าสู่ประเทศเกาหลี ส่วนประเทศไทยรับพุทธศาสนาจากประเทศศรีลังกาและพม่า ในกระบวนการนี้ภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตถูกบันทึกไว้ในพระไตรปิฎก ได้แพร่กระจายพร้อมกับการขยายตัวของพระพุทธศาสนานิกายมหายาน (เกาหลี) และนิกายเถรวาท (ไทย) จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของภาษาในแต่ละประเทศ

ในประเทศเกาหลีรับคำยืมศาสนาภาษาสันสกฤตฉบับแปลภาษาจีนและคำศัพท์ทางพุทธศาสนา กลายมาเป็นคำศัพท์ที่ใช้ในรูปแบบอักษรจีน ส่วนประเทศไทยรับพระไตรปิฎกภาษาบาลีโดยตรง และมีคำศัพท์จำนวนมากเข้าสู่ภาษาไทยในรูปแบบการถอดเสียงหรือดัดแปลงคำ

คำที่มีรากศัพท์มาจากภาษาบาลีและสันสกฤตสะท้อนแนวคิดทางศาสนาร่วมกัน ส่งผลให้คำศัพท์ภาษาเกาหลี (รูปแบบอักษรจีน) และภาษาไทย (รูปแบบคำยืม) มีความหมายและเสียงใกล้เคียงกันหลายคำ เมื่อพระพุทธศาสนาเผยแผ่จากอินเดียไปยังเอเชียตะวันออกเฉียงและเอเชียตะวันออกและเอเชียใต้ แนวคิดหลักและ

หลักธรรมสำคัญถูกถ่ายทอดโดยการถอดเสียงหรือแปลความหมายจากภาษาสันสกฤตไปยังภาษาปลายทาง รวมถึงภาษาเกาหลีกับภาษาไทยก็ได้รับอิทธิพลนี้เช่นกัน แม้ว่าโครงสร้างคำและหน้าที่คำศัพท์ทางพุทธศาสนาของทั้งสองประเทศจะแตกต่างกัน แต่ก็มาจากรากภาษาร่วมกัน แสดงถึงความคล้ายคลึงที่สำคัญในทางภาษา

ตัวอย่างเช่น คำว่า “พุทธ (Buddha)” แปลอักษรจีนว่า 佛陀 (Fótuó) ภาษาเกาหลีใช้ทั้งคำว่า 불타 [Busda] และ 불타 [Bulta] ส่วนภาษาไทยเขียนว่า “พุทธะ” หรือ “พุทธ” ได้เช่นกัน

คำว่า “นิรวาณ (Nirvana)” หมายถึงการหลุดพ้น แปลอักษรจีนว่า “涅槃 (Nièpán)” ภาษาเกาหลีใช้คำว่า 열반 [Yeolban]” หรือบางครั้งก็ถอดเสียงเป็นคำว่า 니르바나 [Nileubana] ขณะที่ภาษาไทยถอดเสียงจากภาษาบาลีคำว่า “นิพพาน” เป็นคำว่า “นิพพาน”

คำว่า “ปญญา (Prajñā)” หมายถึง “ปัญญา” แปลเป็นอักษรจีนว่า “般若 [Bōrě]” ภาษาเกาหลีใช้คำว่า 반야 [Ban-ya]” อย่างแพร่หลายในพุทธศาสนาเกาหลี ส่วนภาษาไทยใช้คำว่า “ปรัชญา” ซึ่งมีอีกความหมายหนึ่งว่า หลักแห่งความรู้และความจริง

คำว่า “สรี (Śarīra)” หมายถึง พระโกฐของพระพุทธเจ้า แปลอักษรจีนว่า “舍利 [Shèlì]” ภาษาเกาหลีปรากฏในคำว่า 사리탑 [Salitab]” หมายถึง เจดีย์บรรจุพระธาตุ ส่วนภาษาไทยเรียกว่า “สารีริกธาตุ” หมายถึง พระอัฐิธาตุของพระพุทธเจ้า

คำว่า “โพธิสัตว์ (Bodhisattva)” หมายถึงผู้ที่จะได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าแต่ยังคงช่วยเหลือสัตว์โลก แปลอักษรจีนว่า “菩薩 [Púsà]” ภาษาเกาหลีในคำว่า 보살 [Bosal]” มักปรากฏในคำศัพท์ เช่น 관세음보살 [Gwanseumbosal] หมายถึงพระโพธิสัตว์กวนอิม และคำว่า 문수보살 [Munsubosal] หมายถึงพระมัญชุศรี ส่วนในภาษาไทยใช้คำว่า “โพธิสัตว์” ซึ่งใกล้เคียงกับต้นฉบับภาษาสันสกฤต

คำว่า “ธม (Dharma)” แปลอักษรจีนว่า “達摩 [Dámó]” หรือ “法 [Fǎ]” พบภาษาเกาหลีในคำว่า 법 [Beop]” และ 달마 [Dalma]” มักปรากฏในคำศัพท์ เช่น 달마대사 [Dalmadaesa] หมายถึงพระดาร์มะ หรือคำว่า 달마사상 [Dalmasasang] หมายถึงแนวคิดพระดาร์มะ ส่วนภาษาไทยใช้คำว่า “ธรรม” อย่างกว้างขวางทั้งในชีวิตประจำวันและพิธีกรรม สามารถสรุปตามตารางดังนี้

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบคำศัพท์หลักทางพระพุทธศาสนา

สันสกฤต	ภาษาจีน	ภาษาไทย	ภาษาเกาหลี	ความหมาย
พุทธ	佛陀	พุทธะ, พุทธ	불타	พระพุทธเจ้า
นิรวาณ	涅槃	นิพพาน	열반	การหลุดพ้น
ปญญา	般若	ปรัชญา	반야	ปัญญา, หลักแห่งความรู้และความจริง
สรี	舍利	สารีริกธาตุ	사리	พระโกฐของพระพุทธเจ้า
โพธิสัตว์	菩薩	โพธิสัตว์	보살	ผู้ที่จะได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า
ธม	法 / 達摩	ธรรมะ	법, 달마	กฎหมาย, ความถูกต้อง คุณความดี

สรุปได้ว่า ภาษาเกาหลีและภาษาไทยต่างได้รับอิทธิพลคำศัพท์จากภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตผ่านการถ่ายทอดของพระพุทธศาสนาจากต้นกำเนิดเดียวกัน แม้ว่าทั้งสองภาษาจะผ่านกระบวนการสร้างคำศัพท์ในระบบตัวอักษรและระบบเสียงที่แตกต่างกัน แต่ความคล้ายคลึงกันทางความหมายและรูปแบบการใช้คำศัพท์ทางพุทธศาสนานำมาเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการวิจัยเชิงเปรียบเทียบทางภาษา และสร้างความเข้าใจทางวัฒนธรรมของทั้งสองประเทศได้

บทสรุป

การศึกษาในครั้งนี้พบว่าภาษาเกาหลีและภาษาไทยที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกันทางภาษากลับมีความคล้ายคลึงทางคำศัพท์ผ่านการกระบวนการทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม โดยบทบาทของภาษาตัวกลาง (Intermediary Language) อย่างภาษาจีน ภาษาบาลี และภาษาสันสกฤต ทำให้เห็นถึงความคล้ายคลึงกันทางคำศัพท์ระหว่างสองภาษานี้เป็นผลจากโครงสร้างการถ่ายทอดเชิงอารยธรรมและกลไกการเป็นสื่อกลางทางภาษา โดยสามารถอธิบายได้ทั้งเชิงทฤษฎีและเชิงประจักษ์

กรณีความคล้ายคลึงกันทางคำศัพท์ที่ได้รับอิทธิพลจากภาษาจีน พบว่าภาษาเกาหลีและไทยรับคำศัพท์ภาษาจีนผ่านกระบวนการที่แตกต่างกัน แต่กลับมีคำคล้ายคลึงกันจำนวนมาก ภาษาเกาหลีรับวัฒนธรรมอักษรจีนอย่างเป็นระบบตั้งแต่สมัยโบราณ และสร้างระบบคำศัพท์จากอักษรจีนในกลุ่มนักปราชญ์กลุ่มขุนนาง รวมถึงด้านการเมืองและวรรณกรรม ส่วนภาษาไทยรับคำศัพท์จากภาษาจีนแต่จึงเป็นหลักผ่านการอพยพของชาวจีนเข้ามาทำการค้าขายในประเทศไทย โดยอยู่ในรูปแบบภาษามุขปาฐะหรือภาษาพูดที่ใช้ในชีวิตประจำวัน แม้จะมีความแตกต่างกันในกระบวนการรับภาษาเช่นนี้ แต่ก็ปรากฏคำศัพท์ที่คล้ายคลึงกัน อาทิ คำว่า “ส่ง” กับ “송 [song]” มีรากศัพท์มาจากภาษาจีน “送 [Sòng]” หรือคำว่า “แขก” กับ “客 [Gaek]” มีรากศัพท์มาจากภาษาจีน “客 [Kè]” แสดงถึงความคล้ายคลึงทางเสียงและความหมาย อธิบายได้ว่าเป็นผลจากการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างเอเชียตะวันออกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ถัดมากรณีคำศัพท์ทางพุทธศาสนาพบว่าภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตทำหน้าที่เป็นภาษาตัวกลางผ่านการเผยแผ่ศาสนาและปรัชญาเป็นหลัก ประเทศเกาหลีรับคัมภีร์ฉบับแปลภาษาสันสกฤตในรูปแบบอักษรจีนตามนิกายมหายาน เช่น คำว่า “불타 [Bulta]” มาจากอักษรจีนคำว่า “佛陀 (พุทธะ)”, “열반 [Yeolban]” มาจากอักษรจีนคำว่า “涅槃 (นิพพาน)”, “반야 [Ban-ya]” มาจากอักษรจีนคำว่า “般若 (ปัญญา)” จึงปรากฏเป็นคำศัพท์ในทางพุทธศาสนา ขณะที่ประเทศไทยรับนิกายเถรวาทจึงรับพระไตรปิฎกภาษาบาลีโดยตรง เช่น คำว่า “พุทธ” “นิพพาน” “ปรัชญา” โดยการถอดเสียงหรือดัดแปลงคำบางส่วน แม้ว่าแนวทางการรับคำศัพท์จะต่างกัน แต่ทั้งสองภาษากลับถ่ายทอดแนวคิดทางพุทธศาสนาเหมือนกัน ชี้ให้เห็นความคล้ายคลึงทั้งในแง่ความหมายและโครงสร้างของคำศัพท์ในอีกแง่มุมหนึ่ง

การศึกษานี้จึงก้าวข้ามการวิเคราะห์ทางภาษาศาสตร์เชิงลักษณะทั่วไป (Linguistic Typology) มาสู่มุมมองทางวัฒนธรรมและอารยธรรม เพื่ออธิบายโครงสร้างการใช้คำศัพท์ร่วมกันของภาษาเอเชียตะวันออกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเน้นว่าภาษาตัวกลางมิได้เป็นเพียงตัวกลางในการสื่อสารเท่านั้น แต่เป็นช่องทางของการแปลภาษาทางวัฒนธรรม รวมถึงการถ่ายทอดแนวคิดบางอย่าง ซึ่งมีประโยชน์ต่อการศึกษาศาสตร์การสื่อสารทางภาษาของเอเชีย และสามารถเป็นรากฐานทางทฤษฎีที่สำคัญสำหรับการขยายองค์ความรู้ในสาขาสัทศาสตร์แห่งภาษาตัวกลาง

จากบทความฉบับนี้ ผู้เรียนภาษาเกาหลีและภาษาไทยสามารถนำประโยชน์จากความคล้ายคลึงกันทางคำศัพท์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เชิงเปรียบเทียบได้ ช่วยให้ผู้เรียนรับรู้คำศัพท์ได้รวดเร็วขึ้น และช่วยให้เข้าใจภูมิหลังทางวัฒนธรรมร่วมกันของสองภาษาได้ดียิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ผู้ศึกษาวิเคราะห์ระดับคำศัพท์เพียงบางส่วนเท่านั้น ไม่ได้ศึกษาถึงโครงสร้างไวยากรณ์ หน้าที่ทางวาทศิลป์ บริบทประโยค และไม่ได้ศึกษาเชิงปริมาณโดยใช้คลังข้อมูลภาษา (Corpus) ดังนั้น จึงควรศึกษาต่อในอนาคตเพื่อเติมเต็มข้อจำกัดต่อไป

References

- Amyot, J. (2004). Chinese Symbolic Vocabulary in Thai Business Culture. **Asian Folklore Studies**, 63 (1), 33–58.
- Anan, K. (1997). **Chinese culture in Thailand**. Thammasat University. (In Thai)
- Campbell, L. (2013). **Historical Linguistics: An Introduction**. MIT Press.
- Chittapa, S. C. (2023). The pali and Sanskrit Languages: A Synthesis of Loan Words in the Thai Language: Conceptual Frameworks, **Burapha University** 31 (2), 1-16. (In Thai)
- Diller, A. (1991). Pali and Sanskrit in the History of Thai. **Journal of the Siam Society**, 79 (1).
- Jung, H. S. (2012). **A comparative study of Korean and Thai vocabulary: Focusing on Chinese influence**. Southeast Asian Studies, Southeast Asian Studies Institute, Hankuk University of Foreign Studies.
- Jung, I. S. (2005). Translation of Confucian classics and the transformation of Korea thought patterns. **Journal of East-West Philosophy**, 33.
- Kim, S. B. (2011). The establishment of the Han Commanderies and the transmission process of Chinese characters. **Journal of Ancient Korean History**, 65.
- Kim, S. H. (2018). A comparative study of Korean and Thai vocabulary – Focusing on Sino-Korean and Sino-Thai words. **Comparative Linguistics**, 14 (2).
- Lee, J. M (2010). **Understanding Korean Classical Chinese Literature**. Seoul National University Press.
- Lee, J. W. (2004). Classical Chinese style and expressions in Korean literature. **Korean Language and Literature**, 139.
- MacDonell, A. A. (2004). **A Sanskrit Grammar for Students**. Oxford University Press.
- Muller, C. (2012). **The Sūtra Translation Movement in Early Medieval China**. University of California Press.

- Norman, K. R. (1983). **Pali Literature**. Otto Harrassowitz.
- Phramaha, S. T. T. (2017), To Apply Pali & Sanskrit in Thai, **Mahamakut Buddhist University 5** (2), 1-22. (In Thai)
- Piyadassi, T. (1991). **The Buddha's Ancient Path**. Buddhist Publication Society.
- Pollock, S. (2006). **The Language of the Gods in the World of Men: Sanskrit, Culture, and Power in Premodern India**. University of California Press.
- Potibal, P. (2006). The Comparative Study of Some Korean and Thai Lexical Items. **Proceedings of the 2006 World Korean Studies Conference, Vol. 2**, 15–164.
- Prapod, A. (2010). **The Ascendancy of Theravāda Buddhism in Southeast Asia**. Silkworm Books. (In Thai)
- Rajadhon, P. A. (1961). Some Observations on the Thai Language and Culture. **Journal of the Siam Society, 49** (1).
- Ramsey, S. R. (1987). **The Languages of China**. Princeton University Press.
- Smalley, W. A. (1994). **Linguistic Diversity and National Unity: Language Ecology in Thailand**. University of Chicago Press.
- Song, K. H. (2002). A study on Chinese loanwords in the Thai language. **Linguistics, 37**.
- Suraphon, N. (2002), **Chinese language Influence in Thai language**. Chulalongkorn. (In Thai)
- Thantakron, S. (2021), “Teochew Chinese Cultures” Representations of Chinese Cultures in Thai Society. College of Chinese Studies, **Huachiew Chalermprakiet University 8** (1), 87- 102. (In Thai)
- Yoon, P. H. (2005). A study on the acceptance patterns of Buddhist terms from Sanskrit and Pali in the Korean language. **Studies in Eastern Philosophy, 23**.
- Academy of Korean Studies. (2025, June 18). **The proportion of Sino-Korean words**. Encyclopedia of Korean Culture. <https://encykorea.aks.ac.kr>

